

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Türk Kültür Tarihi I	TDE225	3	2 + 0	3,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (yüzyüze)				
Amaç	Orta Asya Türk tarihini, kültürünü, coğrafyasını; bu coğrafyada gerçekleşen, tarihten günümüze kadarki olayları; Türklerin en eski yurtlarını ve göçlerini öğrenmek. Türk Tarihinin genel özelliklerini açıklayabilmek.				
Ders İçeriği	Orta Asya Türk tarihi, kültürü, coğrafyası hakkında bilgi verilir; Tarihi dönem Türk dilleri (Köktürkçe Karahanlı Türkçesi ve Çağatay Türkçesi) derslerinin daha verimli olması önemli derecede katkı sağlar.				
Ders Veren	Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR				
Ders Kaynakları	Çin Kaynaklarında Türkler: Eski Tang Tarihi. Türk Dil Kurumu, Ankara, 2006., Reşat Genç: Karahanlı Devlet Teşkilatı. Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2002., Jean-Paul Roux: Orta Asya Tarihi ve Uygarlık. Çev. Lale Arslan Özcan. Kalcı Yay. 2006., Ahmet Taşağıl: Köktürkler. Ankara, 2004., Orta Asya Türk Tarihi. Anadolu Üniversitesi Yayını. Eskişehir, 2013. , Ahmet Taşağıl: Çin Kaynaklarına Göre Türk Boyları. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara, 2004., Bahaeddin Ögel: İslamiyetten Önce Türk Kültür Tarihi. Türk Tarih Kurumu yay. Ankara, 2004., Bahaeddin Ögel, Büyük Hun İmparatorluğu Tarihi. Ankara, 1982., G. Çandarlıoğlu: Uygur Devletleri Tarihi ve Kültürü. Türk Dünyası Araştırmaları vakfı yayınları. 2004., Özkan İzgi: Orta Asya Türk Tarihi Araştırmaları, Peter. B. Golden: Türk Halkları Tarihine Giriş. Ötüken Yay. 2002.				

Hafta	Konu
1	Türk Tarihinin Başlangıcı; Asya Hun İmparatorluğu
2	Kavimler göçü; Avrupa Hun imparatorluğu
3	2. Köktürk Devleti; Köktürklerin sosyal yapısı; ticaret, kültür ve yaşayış tarzı.
3	Cengiz Handan Sonra Moğol İmparatorluğu: Altın Ordu Devleti; Çağatay Hanlığı; İlihanlılar
4	Bozkır Uygur Kağanlığı; Maniheizm'in kabulü
5	Kansu ve Beşbalık Uygurları; Uygur Devrinin Genel Karakteri
6	Uygur Medeniyeti, Edebiyat ve sanat; Mimari Eseler; Dinler.
7	Türk Boyları: Töles boyları; Kırgızlar (M.Ö. 202-960); Türkişler (634-766);
8	Arasınay/Türk Boyları: Karluklar (727-1212); Oğuzlar (766-1000).
9	Doğu Avrupadaki Türk Devletleri ve Boyları: Avrupa Hunlar (374-469); Avarlar (558-805); Sabarlar (469-576); Hazarlar (626-1000).
10	Doğu Avrupadaki Türk Devletleri ve Boyları: İtil Bulgar Devleti (680-1391); Tuna Bulgar Devleti (679-869); Peçenekler (860-1091); Uzlar (860-1068); Kuman-Kıpçaklar (1000-1303).
11	Moğol İmparatorluğunun kuruluşu ve Moğolların Orta Asya'yı İstilas; Harezmsahlr; Moğol İstilas Döneminde Türkistan.
13	Moğol İstilas Döneminde Türkistan; Hrezmsahlr; Cengiz Handan Sonra Moğol İmparatorluğu; Moğol İmparatorluğunda Türkler.
14	Altın Orda ve Ardılı Hanlıklar: Altın Orda devleti; Kazan Hanlığı (1437-1552); Astrahan Hanlığı (1466-1556); Kasım Hanlığı (1455-1681); Sibir Hanlığı (1468-1607).

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	1	12
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	1	12
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	1	12
Önceden planlanmış özel beceriler	Rol Yapma / Drama	1	12
Önceden planlanmış özel beceriler	Problem Çözme	1	12
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, durumları işleme, soru geliştirme, yorumlama, sunum	Sözlü	1	12
Ara Sınav 1		2	1
Final		2	1
Ders İş Yüğü:		76	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		2,98	

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşım/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Türk Tarihinin Başlangıcından başlayarak Genel Türk tarihi üzerindeki temel bilgileri edinmek	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İslamiyet Öncesi Türk Tarihi üzerinde edinen bilgilerle Eski Türkçe (Köktürkçe ve Uygurca) derslerine alt yapı oluşturmak	5	-	-	-	-	-	-	2	3	3	-	-	-	-	-
Orta Asya Türklerinin ve onların uzantıları olan halkların tarihleri, Kültürü hakkında bilgi edinmek;	2	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Orta Asya Türk Tarihinin Türk tarihindeki yeri ve önemini anlamak.	5	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	4	-	-
Ortalama Değer	3	0,75	0,5	-	0,5	1,25	-	0,5	1,25	0,75	-	-	2	-	-